

Chtěli chůvu, jen ne moc pěknou

S těmi nejmenšími Chůva nejčastěji hlídá děti do tří let.

Pavel P. Novotný

Lenka Čerstvá je profesionální chůva a manažerka agentury Bibo. Podle ní se Češi pomalu učí najímat chůvy stále častěji. Některé maminky jejich služby využívají kvůli návratu do práce, ale někdy také jen jako výpomoc.

Kdo si nejčastěji objednáva chůvu? Je to doména bohatých rodin?

Určitě lidí přibývá. Hlídnání si dnes objedná kdokoliv. Určitě to není pro každého, stále platí, že jsou to lidé s náročným pracovním časem, a tudíž často i lidé s vyššími příjmy. Ale také rodiny střední třídy si dnes dopřávají nárazové hlídání. Často volají muži, že chtějí manželku překvapit a udělat jí hezký večer, tak zařídí i hlídání dětí.

Na kolik vyjde hlídání dětí?

Ceny se liší podle toho, zda jde o pravidelné, nebo jednorázové hlídání. Pohybují se od 125 korun na hodinu výše.

Jak jste se k této práci dostala?

Studovala jsem sociální pedagogiku se zaměřením na volný čas dětí. Hledala jsem nějakou brigádu, která by odpovídala mému studiu, aby to byla praxe. Tak jsem začala hlídat děti. A náhodou jsem se dostala do rodiny budoucí majitelky agentury. Byla to matka a manažerka s časově náročnou prací a sháněla chůvu. Zjistila, že je tady poměrně velká díra na trhu, a vybudovala si vlastní agenturu, ve které dnes pracuji i jako manažerka.

Kolik dětí najednou se dá zvládnout?

Měli jsme i pečovatelku, která měla pět kluků. Šlo o velmi početnou rodinu. Ale zvládla to dobře.

Často platí, že v početnější rodině bývají děti samostatnější. Nebyl pro ni problém starší děti namotivovat, aby jí pomáhaly s těmi mladšími. Prý to fungovalo velmi dobře.

V jakém věkovém rozmezí jsou vaši dětští „klienti“?

Nejčastěji to jsou děti do tří let. Je to ten věk, pro který ještě není institucionální péče. Existují jesle, ale ty jsou pro některé rodiče nepřijatelné a často je nedoporučují ani dětští psychologové. Proto i rodiče volí právě individuální péči. Některé maminky to využívají kvůli návratu do práce, ale někdy také jen jako výpomoc. Jednoduše je toho na ně moc a potřebují si odpočinout. Dříve byla okolo maminky široká rodina, babičky, tety, ale dnes už tyto svazky nebývají tak pevné.

Chůva je prostě služba pro rodiny, které jsou otevřené, společenské, komunikativní.

Pamatujete nějaký incident s dětmi?

Ze své zkušenosti si na nic výrazně dramatického nepamatuji. U jiné pečovatelky šlo do tuhého, když hlídala nemocné dítě, které dostalo fibrilní křeče. Ale naštěstí to zvládla, všechny chůvy totiž mají kurzy první pomoci.

Jak na vás nové děti reagují?

Je důležité, aby to bylo vyváženě citlivé. Aby se chůva přehnaně nesnažila, nebo naopak nebyla moc pasivní. Rodiče chůvu musí poznat, takže pečovatelka první komunikuje s rodičem. Dítě většinou

stojí o kus dál a musí si první okoukat pečovatelku a postupně přistupuje k chůvě. Tak by to měla dělat i chůva. Zprvu se ptát, co rád dělá, nebo jakou má oblíbenou hračku.

Jako au-pair v Anglii jsem asi nenašel tu hranici, kde je autorita a kde kamarád. Určitě jsem nebyl dobrou „chůvou“. Máte vy nějaký konkrétní trik, jak nastavit hranici, kdy všechno funguje?

Určitě to nesmí pro dítě být jen zábava. Chceme děti zabavit, ale také vychovávat. Musí být jasně dané hranice a pravidla. Kdyby šlo jen o zábavu, tak by to pro ty rodiče nebyla pomoc, ale přítěž. Nejdříve je třeba si sednout s rodiči a vyjasnit si, jak vychovávají dítě, co mu dovolují a co zakazují. Kdyby měla chůva působit proti té výchově, tak to fungovat nebude nikdy. Důležité také je, aby se pravidla nastavila od začátku a dodržovala se.

Musí mít chůva nějaké kurzy nebo vzdělání?

Zákonnými normami se řídí agentura. Pečovatelky jsou našimi zaměstnankyněmi, takže my musíme garantovat jejich kvalitu. Pečovatelky u nás procházejí přísnými kritérii. Výsledkem je, že i přes velký zájem uchazeček o tuto práci si jich vybereme asi pět procent. Základními podmínkami jsou minimálně středoškolské vzdělání, musí to být nekuřačky s dlouhodobou zkušeností s péčí o děti. Musí být také znalé vývojové psychologie. Na tomhle si opravdu dáváme záležet, voláme na reference, zjišťujeme si o uchazečce maximum informací. Vyžadujeme výpis z rejstříku trestů, potvrzení o dobrém zdravotním stavu nebo potvrzení o

Lenka Čerstvá

Narodila se v Brně v roce 1982. Studovala Vyšší odbornou školu sociální, obor sociální práce. Dále pokračovala na Masarykově univerzitě v Brně ve studiu sociální pedagogiky se zaměřením na volný čas dětí. V průběhu studia dlouhodobě pracovala jako pečovatelka s dětmi od narození. V agentuře Bibo, jež zprostředkovává chůvy pro rodiny, pracuje jako manažerka od roku 2006.

Jaká je Chůva se podle Lenky Čerstvé nesmí přehnaně snažit, nebo naopak být moc pasivní.

Očima autora

Mladá, výřečná, energická. Tak by se dala charakterizovat Lenka Čerstvá. Navzdory jejímu poměrně nízkému věku bylo vidět, že práci s dětmi má opravdu ráda. Její dobře rozmyšlené odpovědi jasně poukazovaly na její odborné vzdělání z oblasti pedagogiky a péče o děti, na reprezentativním projevu bylo zase vidět, že se Lenka našla také v roli manažerky.

studiu. Chůvy pak dále procházejí testováním, například u testovací rodiny nebo v dětském koutku.

Na rozdíl od au-pair vaše chůvy neuklízí, je to tak?

Jsou i agentury, které nabízejí oboje. My ale nechceme, aby naše pečovatelky toto dělaly, protože se dostávají do většího rizika, že by se dítěti mohlo něco stát. Do její práce určitě patří vaření a podávání stravy pro dítě, protože někdy hlídáme celý den a dítě musí být v tomto směru zajištěné.

Děti má ráda Jako chůva musí děti zabavit, ale také vychovávat.

FOTO: MAFA – 3x RADEK MIČA

Běžná chůva se touto prací užívá? Kolik si může vydělat?

Při standardním plném úvazku osmi hodin denně ještě záleží na rodině a na konkrétních požadavcích, zda má řidičský průkaz, umí anglicky a hlídá třeba dvojčata, pak se plat pohybuje od 20 do 25 tisíc korun měsíčně.

Myslíte, že převládají rodiny, které se brání pustit si do domácnosti a k dětem cizího člověka?

Myslím, že ne. Jsou samozřejmě rodiny, které žijí v tradičním duchu, nebo jsou velice uzavřené, které by nesnesly ve svém kruhu nikoho cizího. Chůva je prostě služba pro rodiny, které jsou otevřené, společenské, komunikativní a rády se s někým novým seznamují.

Když se na vás dívám, napadá mě kacířská otázka. Nežalí manželky na hezké chůvy?

Je pravda, že jsme ze strany zákaznic měli požadavek, aby ta chůva nebyla moc pěkná. Chůva je ovšem něco jiného než au-pair, o kterých se říká, že rozbily nejedno britské manželství. Dívky au-pairky v domě žijí, v podstatě zastoupí ženu sto procentně. Pak tam určitě rodinné pnutí může nastat. Ale chůva je tady vyloženě pro dítě, pro pomoc jen mamince. Většinou

už při návratu otce ze zaměstnání není v domě. Součástí školení je i etický kodex, který musí pečovatelka dodržovat.

Takže v etickém kodexu se píše třeba o zákazu minisukni?

Nařízení o oblečení v něm přímo není, ale určitě s nimi probíráme vhodnost oděvu i vhodnosti barev k dětem. Stejně tak jako si učitelka ve školce nedovolí vzít hluboký výstřih a krátkou sukni, tak stejně to musí být i u chůvy. Chůva reprezentuje kromě sebe a agentury i rodinu samotnou. Musí mít určitý status pečovatelky a podle toho vypadat.

Dělají tuto profesi i muži?

My jsme měli i muže. Nastal ale problém, že se maminka nakonec necítila v jeho společnosti dobře. Chůva maminku často zastihne v županu, natáčkách apod., přítomnost muže jí tak může být nepříjemná. Chůvy-muže žádají třeba rozvedené ženy, které se snaží nahradit mužský element. Tam je nebezpečí, aby opravdu nehledala k dítěti nového tatínka. To už je za hranici naší práce. Dítě se pak opne na někoho, na koho není spolehnouti, protože pro něj je to jen práce. Celkově poptávka po mužích ale prakticky není.